

Yttrande över planprogram för Södra Väsjöområdet och Edsbergs Sportfält 2013-04-29

Naturskyddsföreningen är emot ytterligare exploateringar i Väsjöområdet – **och om sådana ändå beslutas framfördes några grundläggande principer som borde iakttas**. Naturskyddsföreningen har 2011 06 19 lämnat synpunkter till det tidigare förslaget. Inga av de lämnade synpunkterna har beaktats och de framförs därför åter. För att klargöra synpunkterna bifogas en karta - Siffrorna (röda) på kartan motsvarar punkterna i den följande texten. **Naturskyddsföreningen vill åter betona att kommunen bör eftersträva att uppfylla miljö- och klimatmålen i samhällsplaneringen. Det är inte fallet i den föreslagna planen.** Detta område, liksom hela Väsjöexploateringen, ligger mellan två delar av Rösjökilens skogsmarker. Därför är det viktigt att planeringen beaktar målsättningarna med Gröna Kilar, bland annat att värna och utveckla naturpassager mellan kilarnas olika delar men också till de angränsande naturområden, och skapa nya där det behövs. **Som kompensation för naturvärden som elimineras genom exploateringen föreslås att fungerande våtmarker + vattendrag ingår i planen.**

Falsk marknadsföring (*)

Det nya förslaget 2013 04 29 marknadsförs som ett grönare Sportfält. Den enda ytterligare gröna ytan är en konstgräsplan – i övrigt minskas de gröna ytorna avsevärt genom bebyggelse, P-platser och anläggningar. Sammanlagt försvinner ca 20 gånger mer gröna ytor än den konstgjorda som tillkommer.

1. Slå vakt om viktiga naturfunktioner

Skog med mogen ålder är den enda effektiva CO₂ upptagande naturfunktionen som vi har i kommunen, över 2 ton CO₂ tas upp per ha och år. Avverkad skog, läcker motsvarande mängd ut under efterföljande årtionden. Det blir således dubbelt negativ effekt. Träd och skogbevuxna ytor dämpar buller och fungerar som luftrenare. I området har redan en stor yta avverkats (till en ”funpark”).

Det måste finnas gröna och blå natursamband mellan återstående naturområden för att undvika ytterligare fragmentering och isolering.

Tillräckligt breda gröna stråk mellan kvarvarande gröna områden till naturreservatet Rösjöskogen skall således ingå i planen. **Det behövs 2 sådana stråk:** ett i norr mellan SV Väsjöexploateringen (1) och ett i söder mellan Edsberg och tillkommande bebyggelse (2).

En viadukt som ansluter till Edsberg

Om ett grönt stråk ska behållas mellan Edsängen och Rösjöskogens naturreservat krävs en viadukt för vägen som ansluter till Edsberg. Till detta finns utmärkta förutsättningar genom den stora höjdskillnaden mellan Edsbergs norra delar och Sportfältet. Viadukten bör ha maximal möjlig längd. Det kan uppnås om den förläggs väster om den nuvarande tennishallen där terrängen på båda sidor om dalsänkan är hög (3). Under den skall ju också en prima GC väg gå till Häggvik, helt oavsett om det byggs något på Sportfältet.

Slösa inte bort viktiga naturvärden

En tät och sammanhållen bebyggelse – inga utspridda småhus – och bevarande av existerande skog. I den nya planen föreslås gles småhusbebyggelse i västra slutningen till Väsjöberget som marknadsförs som ”terränganpassad sluttningsbebyggelse med bergsvägar”. Det är ett slöseri med naturresurser och är inte förenligt med miljömålen (4). De sydliga lamellhusen i västra delen av området bör utgå för att ha kvar kontakten med den centrala gröna ytan och dess omgivande natur både åt öster och väster (5). Husraden i norra kanten på Edsberg ska utformas med breda luckor där naturen lämnas kvar och med stigar ned till sportfältet (6). Nu förutses endast en väg i planen över ett avstånd på 500 m.

2. Utveckla naturliga vattenresurser

Dagvattenmängderna kan antas öka i framtiden (blötare klimat i östra Sverige) och stora hårdgjorda ytor ger snabba vattenflöden som behöver bromsas och renas. För att öka reningseffekten behöver våtmarker och

vattendrag inrättas – *de har dessutom en viktig funktion för ökad biologisk mångfald* – vilket en gatukanal inte har.

I planen föreslås en uppsamlingsvåtmark och något som liknar en bäck för att tillföra ytvatten. Idén kan utvecklas vidare genom att dagvatten från Edsberg tillförs så att en levande bäck och våtmark kan uppstå. Fortsättningen av vattendraget är ritat som en kanal genom tät bebyggelse ner till Väsjön. Det är klokare och biologiskt effektivare att även den sträckan utförs som en ”naturlig” bäck (7). (Exemplet med kanalen i Silverdal är inte efterföljansvärt). En motsvarande förbättring av vattenföringen inklusive en uppsamlingsdamm, bör göras i den östra delen av området där vattnet leds österut till våtmarkerna i Rösjöskogen (8). Med dessa åtgärder uppfylls miljömålet ”myllrande våtmarker”.

Delar av de antagna detaljplanerna SV om Väsjön bör revideras – det gäller framförallt bebyggelse SO om den sydöstra vägen (för att inte tala om kajerna – som bör ersättas med naturliga stränder). I stället för den huskropp som placerats där ska vattendraget för dagvatten förläggas dit+ reningsvåtmark innan vattnet släpps ut i Väsjön (9).

3. Transportvägar

I vägtrafikutredningen med anledning av Väsjöstaden förutspås fortsatt ökning av biltransporter regionalt och de nya invånarna i Väsjöstaden förväntas färdas med bil i samma utsträckning som trendframskrivningen förutsätter. På flera vägavsnitt mer än fördubblas trafikmängden. Ett hållbart samhälle kan inte byggas så extremt beroende av vägtransporter.

Korta transportvägar mellan Väsjöns sydvästra bebyggelse och Södersåtra till Edsberg och *goda cykelvägar måste anläggas mellan Väsjöområdets olika delar inklusive Södersåtraområdet och pendeltågstationen i Häggvik samt till trafikknutpunkter vid Danderydsvägen*. I planen saknas idéer hur effektiva cykelvägar och gångvägar kan placeras. Trots en ny kommunal cykelplan förblir cykelvägarna totalt underordnade biltrafiken – alla trafikfarliga korsningar och alla kringelkrokar som anpassats till biltrafiken finns kvar. De nya GC vägarna utmed huvudgator med busstrafik. I stället för att separera trafikslagen planeras nya farliga korsningar, farliga passager intill busshållplatser och onödiga tvära krokar. Gång och cykelvägar ska vara separata, särskilt om man premiera avsevärt ökad cykeltrafik.

4. Högre ambitioner för framtida energiförsörjning

Ny bebyggelse ska utformas energieffektiv och lokal energiproduktion ska användas. Bebyggelsen ska ju användas minst 50 år! Det gäller hela Väsjöexploateringen. *Lokal energiproduktion kan ske med solceller, solvärme och geotermisk energi*. Använd överskottsvärme från kylning i ett integrerat kyla-värme-system. Säsongslagring av värme och kyla i berggrunden kan spara upp till 60 % av tillförd energi (Vällingby Centrum). En stor del av värmebehovet kan erhållas från geotermisk energi (25 % i Lund). Fjärrvärme baserad på eldningsrestprodukter är inte framtidsinriktad, oavsett om det produceras samtidigt. Restprodukterna ska sorteras och materialen återvinnas om miljö- och klimatmål ska kunna uppfyllas. Sollentuna har i dag alltför låga krav på energihushållning i förhållande till vad som redan i dag har blivit ekonomiskt möjligt.

5. Måttliga dimensioner

Idéerna med ett regionalt sportcentrum marknadsfört som ”idrottsstaden” är inte genomtänkta. Stora trafikmängder som ska slussas dit försämrar boendemiljöerna i hela omgivningen och kräver stora P-tytor som i planen förlagts i naturmark. Planera så att idrottsintresserade kan ta sig till området med allmänna transporter och med cykel och anpassa skalan till rimliga lokala proportioner. *P – ytorna till skidsporten och andra aktiviteter ska förläggas till den mark som redan är ianspråktagen på Väsjöberget*, och inte i naturmark i anslutning till naturreservatet (10).

6. Entré till naturreservatet

Entrén till naturreservatet Rösjöskogen ska förläggas i anslutning till reservatet – inte mitt bland sportanläggningar.

Detta kan man göra istället sammanfattningsvis:

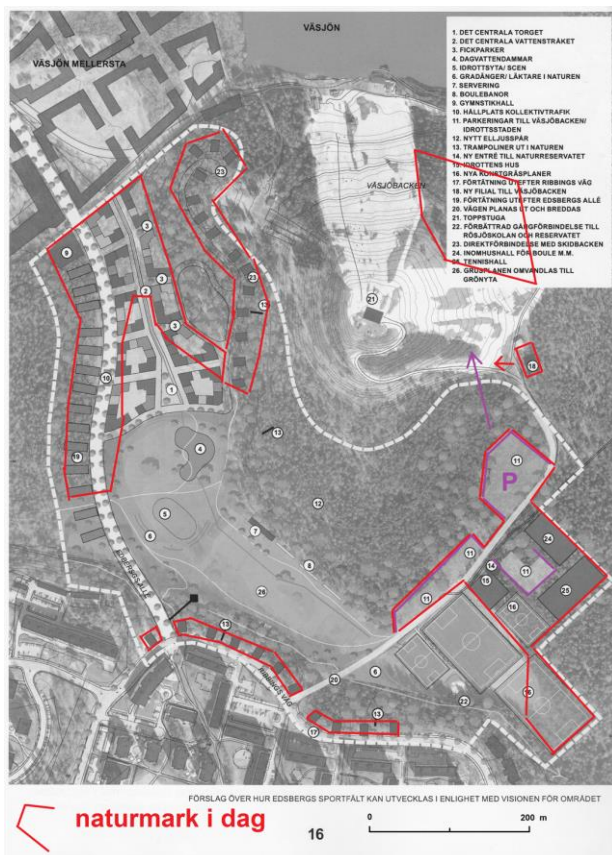
- Anvisa tillräckligt breda naturpassager mellan de områden som ska bebyggas eller där anläggningar ska uppföras.
- Genom att bygga en viadukt i stället för en vägramp till Edsberg blockeras inte viktiga passager..

- Anvisa utrymme för framförallt cykelvägar i ett helhetsperspektiv för Väsjöexploateringen och angränsande kommundelar.
- Ge riktlinjer för ökad lokal energiförsörjning med ett utbud av alternativa metoder och krav att hushålla med energi.
- Låt sportfältet vara Sollentunas angelägenhet och anpassa dimensionerna till det.
- Diskutera och marknadsför ambitioner om ett mera hållbart samhälle med lägre driftkostnader, bättre närtransporter, effektivare återanvändning och fungerande natursamband.

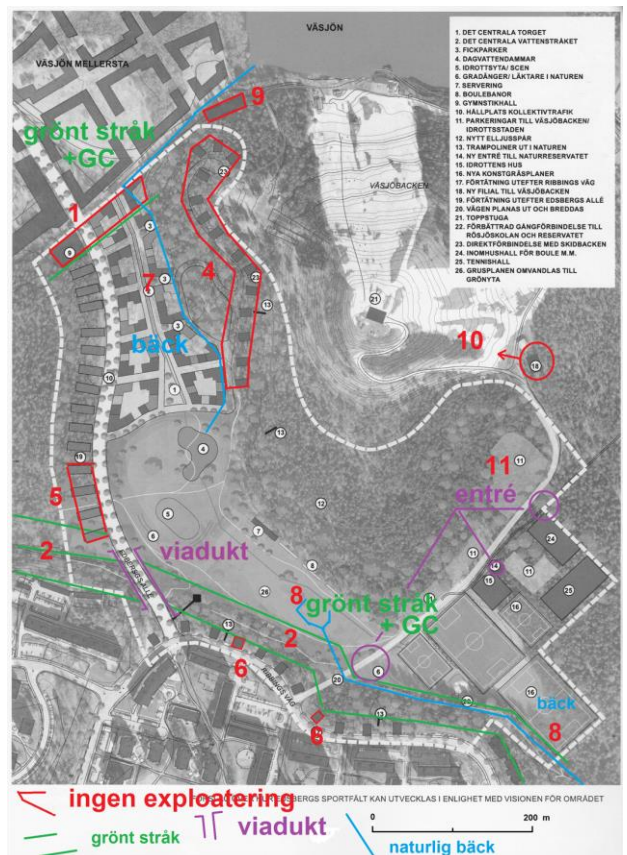
Sollentuna 2013 – 06 – 19

Herbert Henkel, ordf. NF i Sollentuna

(*) **Detta är inte det enda exemplet:** Vetenskapsstaden Silverdal, restaurering av Väsjön = kajer på 40 % av stränderna, säkerställande av natursamband = eliminering av nyckelbiotoper, möjliggöra naturliga vattennivåvariationer = bebygga randzonen till Törnskogsmossen, säkerställa strandskyddets syften = bebygga strandskyddszoner vid Edsviken och Väsjön. För att övertyga allmänheten och myndigheter anlitas numera konsulter till ordvrängeri och skönmålning.

Naturmark (= gröna ytor) i dag som bebyggs.

Karta med hänvisning till texten (röda siffror).